

F. t. 1. vedr. den kommunale inddeling i Århus m. fl. byområder.

at etablere et fastere samarbejde mellem kommunerne i byområdet og at gennemføre en særskilt økonomisk udligning for de enkelte byområder. Et sådant samarbejde og en sådan udligning kunne tænkes administreret enten af de nye amtskommuner eller af specielle samarbejdsorganer, der måtte etableres for de pågældende byområder. Det må imidlertid anses for principielt uheldigt, om de amtskommuner, der rummer de 3 store byområder, skal udstyres med andre og videregående beføjelser end amtsrådene andre steder i landet, hvor byernes inddelingsforhold er løst efter lovens hovedprincip, og ligeså uheldigt, hvis der skal etableres en lokal omlægning og dermed et nyt forvaltningsapparat for de 3 byer. Det kan betyde en svækkelse af de enkelte kommuners stilling, ligesom en økonomisk udligning for byområdet kan føre til en forflygtigelse af de enkelte kommunalbestyrelses direkte ansvar.

Det er fundet bedst stemmende med kommunalreformens formål og hovedsigte at gennemføre en ny kommuneinddeling omkring Århus, Odense og Aalborg byer, der sikrer de 3 byområder de bedste muligheder for en selvstændig administration af de lokale anliggender.

Det er derfor i nærværende lovforslag foreslået, at den ny kommuneinddeling omkring landets 3 største provinsbyer — ligesom kommuneinddelingen for landets øvrige byer — skal samle de administrativt delte bysamfund i én kommune og sikre de nye bykommuner rimelige arealer til den kommende udvikling. Det må ikke mindst for de store byer — med de meget betydelige opgaver, som disse byer kan ventes at skulle løse i de kommende år og med den meget betydelige udvikling, som kan påregnes i byområderne — være magtpåliggende at søge tilvejebragt det mest rationelle grundlag for varetagelsen af de kommende opgaver og at sikre, at planlægningen og tilrettelæggelsen af den kommende byudvikling kan ske efter en samlet vurdering af muligheder og behov. Det vil ved etableringen af sådanne kommuner være muligt at tilvejebringe en økonomisk udligning inden for de pågældende byområder og sikre et bredt økonomisk grundlag for varetagelsen af de større opgaver.

Den ny *Århus kommune*, der er vist på kortbilag A, er foreslået dannet ved sammenlægning af 17 hele kommuner (Århus, Vejlbj-Risskov, Hasle, Aaby, Brabrand-Årslev, Viby, Holme-Tranbjerg, Beder-Malling, Maarslet, Ormslev-Kolt, Harlev-Framlev, Tilst-Kasted, Trige, Elev, Elsted, Hjortshøj-Egaa og Skødstrup kommuner) og 2 sogne (Lyngby sogn af Borum-Lyngby kommune og Fårup sogn af Sabro-Fårup kommune) samt mindre dele af 2 kommuner (Solbjerg og Todbjerg-Mejlby

kommuner). Den ny kommune vil få et samlet folketal på 217.000 indbyggere og dække et areal på 342 km².

Folketallet inden for den ny kommunes grænser er steget betydeligt i de senere år — fra 197.000 indbyggere i 1960 til 217.000 indbyggere pr. 1. juli 1968 eller med 10 pct., jfr. bilag 4. Den nye kommunes skalaindkomster udgjorde i 1968-69 8.869 kr. pr. indbygger og grundværdierne 5.662 kr. pr. indbygger, jfr. bilag 5.

Den ny *Odense kommune* hvis grænser er indtegnet på kortbilag B, er foreslået dannet ved sammenlægning af 11 hele kommuner (Odense, Lumbj, Allesø-Næsbyhovedbroby, Paarup, Korup-Ubberud, Sønderum, Brændekilde-Bellinge, Dalum, Stenløse-Fangel, Fraugde og Fjordager) og 2 sogne (Allerup sogn af Allerup-Davinde kommune og Højby sogn af Årslev kommune) samt en mindre del af Langeskov kommune. Den ny kommune vil få 159.500 indbyggere og dække et areal på 295 km².

Folketallet inden for den ny kommune er steget fra 149.000 indbyggere i 1960 til 159.500 indbyggere pr. 1. juli 1968, eller med 7 pct., jfr. bilag 6. De samlede skalaindkomster udgjorde i 1968-69 gennemsnitligt 8.351 kr. pr. indbygger og grundværdierne 5.191 kr. pr. indbygger, jfr. opstillingen i bilag 7.

Den ny *Aalborg kommune*, der er vist på kortbilag C, er foreslået dannet ved sammenlægning af 9 hele kommuner (Aalborg, Hasserris, Nørholm, Sønderholm-Frejlev, Sdr. Tranders, Romdrup-Klarup, Nørresundby, Sulsted-Ajstrup og Horsens-Hammer), betydelige dele af 4 kommuner (Ellidshøj-Svenstrup, Ferslev-Dall-Volsted, Gunderup-Nøvling samt Vadum kommuner) samt mindre dele af 2 kommuner (Ø. Hornum og V. Hassing-Ø. Hassing kommuner). Den ny kommune vil få 149.000 indbyggere, men dække det største areal af de 3 kommuner, 474 km².

Folketallet inden for den ny kommune er steget med 7 pct. i perioden 1960-68 — fra 139.000 indbyggere i 1960 til 149.000 indbyggere pr. 1. juli 1968, jfr. bilag 8. De samlede skalaindkomster udgjorde i 1968-69 gennemsnitligt 7.639 kr. pr. indbygger og grundværdien 4.360 kr. pr. indbygger, jfr. bilag 9.

For de kommuner, der kun delvis berøres af den ændrede inddeling omkring de 3 byer, vil de resterende dele kunne indgå i sammenlægning til anden side. Muligvis vil dog visse kommuner i stedet foretrække totalsammenlægning med den nye bykommune, og der er derfor i lovforslaget åbnet mulighed for at imødekomme et sådant ønske fra kommunens side.

De 3 bykommuner vil få et større folketal end